EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2021/1579,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) (ennen 20. helmikuuta 2019 Euroopan työturvallisuus- ja työterveysvirasto) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0090/2021),

A. toteaa, että Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2019 oli 15 737 000 euroa, mikä merkitsee 2,03 prosentin vähennystä vuoteen 2018 verrattuna; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2019 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että varainhoitovuonna 2019 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 97,84 prosenttia, mikä merkitsee 1,74 prosentin vähennystä vuoteen 2018 verrattuna; toteaa, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 76,33 prosenttia, mikä merkitsee 8,52 prosentin lisäystä vuoteen 2018 verrattuna;

2. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen käsiteltävänä olevista ja aiempien vuosien havainnoista, että vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirrettyjä sidottuja määrärahoja oli vähemmän kuin vuodelta 2018 siirrettiin vuodelle 2019, vaikka niitä oli edelleen paljon, 3 386 293 euroa, mikä vastaa 22 prosentin osuutta viraston talousarviosta ja osoittaa talousarviotarpeiden yliarvioinnin, mikä on vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta; palauttaa mieliin, että suuria määrärahasiirtoja ilmoitettiin myös varainhoitovuosilta 2016, 2017 ja 2018, ja kehottaa virastoa analysoimaan taustalla olevia syitä ja parantamaan talousarviosuunnittelua vastaavasti; panee merkille viraston vastauksen, jonka mukaan vuodelle 2020 siirretyt sidotut määrärahat liittyvät pääosin laajoihin toimiin, joita on määrä toteuttaa kolmen tai neljän vuoden ajan, ja vähemmässä määrin muihin pitkän aikavälin toimiin;

Toiminnan tuloksellisuus

3. panee merkille, että virasto käyttää tiettyjä mittauksia keskeisinä tulosindikaattoreina arvioidakseen toiminnastaan saatavaa lisäarvoa ja muita mittauksia parantaakseen talousarviohallintoaan ja että näitä ovat esimerkiksi työohjelmien toteutuminen, maksumäärärahojen peruuttaminen ja välitysmahdollisuudet verkostoitumisen avulla;

4. kehottaa virastoa tarkistamaan ja päivittämään säännöllisesti tuloksellisuusmittausjärjestelmäänsä ja keskeisiä tulosindikaattoreitaan, jotta voidaan varmistaa viraston tehokas panos ja asiantuntemus unionin tasolla; kannustaa virastoa analysoimaan tuloksiaan huolellisesti ja hyödyntämään niitä strategiansa ja toimintansa suunnittelun parantamiseksi;

5. pitää myönteisenä, että vuonna 2019 virasto käynnisti jälkiarvioinnin kolmesta päättyneestä työterveys- ja turvallisuuskatsauksesta, jotka koskivat työperäisiä sairauksia, työterveyden ja -turvallisuuden kustannuksia ja hyötyjä sekä mikro- ja pienyrityksiä; panee merkille, että arvioinnin odotettiin valmistuvan vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä;

([1]) EUVL C 107, 31.3.2020, s. 205.

6. panee merkille, että vuoden 2016 lopussa komissio käynnisti tämän viraston ja kolmen muun työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alalla toimivan viraston, eli Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop), Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) ja Euroopan koulutussäätiön (ETF) yhteisen arvioinnin; toteaa, että huhtikuussa 2019 komissio julkaisi arvioinnista komission työasiakirjan, jonka keskeinen päätelmä oli, että viraston käyttämillä menetelmillä onnistuttiin varmistamaan, että viraston käsittelemät asiat olivat merkityksellisiä ja että virasto teki yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, vaikka eräitä parannuksia voitaisiin tehdä; panee merkille, että viraston hallintoneuvosto hyväksyi toimintasuunnitelman, jotta varmistetaan, että positiivinen kehitys jatkuu ja että tarvittaessa tehdään parannuksia;

7. pitää myönteisenä hyvää yhteistyötä Cedefopin, Eurofoundin ja ETF:n kanssa; kannustaa virastoa kehittämään edelleen synergioitaan, vaihtamaan tuloksekkaasti tietoja, jakamaan tietämystä ja vaihtamaan hyviä käytäntöjä muiden unionin virastojen kanssa tehokkuuden parantamiseksi henkilöresurssien, kiinteistöjen hallinnoinnin, tietotekniikkapalvelujen ja turvallisuuden osalta;

8. panee merkille, että virasto tekee muiden virastojen kanssa tiivistä yhteistyötä yhteisen edun mukaisissa asioissa operatiivisella alalla ja yhteisten hankintapalvelujen alalla ja että virasto on liittynyt muiden virastojen kanssa esitettyihin toimielinten yhteisiin hankintapyyntöihin; panee merkille, että vuonna 2019 virasto käynnisti yhteistyön Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston kanssa palautumissuunnitelman toteuttamiseksi;

9. pitää myönteisenä viraston toimia, joilla kehitetään, kerätään ja tarjotaan ennaltaehkäisevien toimien kaltaisia työterveyttä ja työturvallisuutta koskevia luotettavia ja merkityksellisiä tietoja, analyysejä ja välineitä, joilla edistetään terveellisten ja turvallisten työpaikkojen luomiseen kaikkialla unionissa pyrkivää unionin politiikkaa; korostaa, että on varmistettava riittävät henkilö- ja rahoitusresurssit, joiden turvin virasto voi edelleen panna työohjelmaansa täytäntöön niin, että toiminnan toteutusaste pysyy erittäin korkeana;

10. panee erityisesti merkille roolin, joka virastolla voi olla tuettaessa unionin toimielinten työtä, joka liittyy uuteen työterveys- ja työturvallisuusstrategiaan, direktiivin 2004/37/EY ([2]) tulevaan tarkistukseen ja parlamentin valiokunta-aloitteiseen lainsäädäntömietintöön työntekijöiden suojelemisesta asbestilta; katsoo, että virasto voi tarjota hyödyllistä tietoa ja analyyseja sekä työnantajille että työntekijöille etätyön ja muiden digitaalisten ratkaisujen vaikutuksista työterveyteen ja -turvallisuuteen pandemian aikana;

11. toteaa, että virastolle on annettu merkittävä rooli Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistettujen periaatteiden täytäntöönpanossa; panee tyytyväisenä merkille, että virasto on vahvasti sitoutunut varmistamaan, että kaikilla työntekijöillä on samat työterveyttä ja -turvallisuutta koskevat oikeudet yrityksen koosta ja sopimuksen tai työsuhteen tyypistä riippumatta;

12. panee merkille, että komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston toimialaan kuuluvien unionin virastojen monialaisessa arvioinnissa esitettiin kullekin virastolle eräitä suosituksia mutta että mikään niistä ei olisi edellyttänyt lainsäädännön muuttamista, virastojen yhdistämistä tai niiden sijoittamista samaan paikkaan;

13. panee merkille, että helmikuussa 2019 tuli voimaan viraston uusi perustamisasetus ja hallintoneuvosto hyväksyi useita päätöksiä, joilla varmistetaan sen tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano;

14. panee merkille, että virasto vietti 25-vuotispäiväänsä vuonna 2019 ja että vuoden kuluessa järjestettiin useita tapahtumia tämän virstanpylvään tiimoilta;

15. korostaa, että on tärkeää lisätä viraston sisäisen toiminnan ja hallinnointimenettelyjen digitalisaatiota; korostaa, että viraston on jatkossakin toimittava tässä suhteessa ennakoivasti, jottei virastojen välille pääse missään tapauksessa syntymään digitaalista kuilua; kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että on toteutettava kaikki tarvittavat turvatoimet, jotta vältetään käsiteltävien tietojen verkkoturvallisuuteen kohdistuvat riskit;

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/37/EY, annettu 29. huhtikuuta 2004, työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta (kuudes neuvoston direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)(kodifikaatio) (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50).

Henkilöstöpolitiikka

16. panee merkille, että 31. joulukuuta 2019 henkilöstötaulukko toteutui 100-prosenttisesti ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 40 väliaikaisesta toimesta 40 oli täytettynä (vuonna 2018 hyväksyttyjä toimia oli 40); panee merkille, että vuonna 2019 virastossa työskenteli lisäksi 23 sopimussuhteista toimihenkilöä;

17. huomauttaa, että tarvitaan lisätoimenpiteitä, jotta sukupuolten tasa-arvo saavutetaan ylimmässä johdossa (3 miestä ja 1 nainen) ja hallintoneuvostossa (jäsenistä 48 miestä ja 40 naista); pyytää virastoa varmistamaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen ylemmässä johdossa tulevaisuudessa; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että on tärkeää varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus nimitettäessä jäseniä viraston hallintoneuvostoon;

18. kannustaa virastoa kehittämään edelleen pitkän aikavälin henkilöstöhallinnon kehystä, jossa käsitellään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, elinikäistä ohjausta ja urakehitystä, sukupuolten tasapuolista edustusta, etätyötä, maantieteellistä tasapainoa sekä vammaisten henkilöiden palvelukseenottoa ja integrointia;

Hankinnat

19. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että virasto oli ostanut uusia ja nousevia riskejä koskevan kolmannen eurooppalaisen yritystutkimuksen valmisteluun ja toteuttamiseen liittyviä palveluja 3 134 800 euron arvosta, eli sopimukseen sovellettava yläraja ylittyi 74 100 eurolla (2,4 prosentilla) ilman että sopimusta muutettiin; panee merkille viraston vastauksesta, että vahvistus siitä, että pieni osa liittymistä valmistelevan tukivälineen tutkimukseen osoitetuista varoista, joista katettiin liittymistä valmistelevan tukivälineen uusia maita, tuli komissiolta vasta sen jälkeen, kun hankinta oli viety päätökseen ja myöntämispäätös oli jo allekirjoitettu ja paljon ennakoitua myöhemmin;

20. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että koulutus- ja valmennuspalveluiden toimittamista koskevan sopimuksen yhteydessä virasto korvasi majoituskuluja kiinteän päiväkohtaisen määrän mukaan, vaikka sopimuksen mukaan korvaukset on maksettava todellisten tositteissa esitettyjen määrien perusteella; panee viraston vastauksesta merkille, että se myöntää majoituskuluja koskevien tositteiden puuttumisen, mikä johtui eräistä epäjohdonmukaisuuksista sopimusehtojen ja johtavan sopimusviranomaisen antamien ohjeiden tulkinnassa;

21. panee merkille, että alkaen vuoden 2018 lopusta ja jatkuen vuonna 2019 virasto otti toiminnoissaan sujuvasti käyttöön sähköisen hankintamenettelyn ja että vuoden 2019 aikana ei saatu valituksia hylätyiltä tarjoajilta eikä valituksia esitetty oikeusasiamiehelle; panee merkille, että vuoden aikana virasto tarkisti ja päivitti hankintaohjeistustaan sen ohella, että otettiin käyttöön sähköinen hankintamenettely tarjouksien ja sopimusten hallintaa varten;

22. panee merkille, että vuonna 2019 virasto laati konsolidoidun strategian rahoitus- ja hankintatoimiaan varten ja määritteli virastolle parhaan rahoitusta ja hankintoja koskevan toimintamallin, joka oli tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2020 aikana;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

23. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden sekä eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan varmistamiseksi; panee huolestuneena merkille, että hallintoneuvoston jäsenten ansioluetteloita ei ole julkaistu viraston verkkosivustolla; panee lisäksi merkille, että kaikkien hallintoneuvoston jäsenten sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia, joissa ilmoitetaan hyväksyntäpäivämäärä, ei ole julkaistu viraston verkkosivustolla; kehottaa virastoa julkaisemaan hallintoneuvoston kaikkien jäsenten ansioluettelot ja sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tältä osin toteutetuista toimenpiteistä;

Sisäinen valvonta

24. toteaa, että virasto valmistelee toimintasuunnitelmaa käsitelläkseen mahdollisesti parannusta vaativia osa-alueita, jotka nostettiin esiin komission sisäisen tarkastuksen vuonna 2019 julkaisemassa tarkastuskertomuksessa suunnittelusta, budjetoinnista, seurannasta ja raportoinnista (Planning, Budgeting, Monitoring of Activities and Reporting); toteaa, että sisäinen tarkastus esitti tässä yhteydessä neljä suositusta, joista yhtäkään ei luokiteltu kriittiseksi tai erittäin tärkeäksi;

25. panee merkille, että hallintoneuvosto hyväksyi sisäisen valvontakehyksen voimaantulon 1. tammikuuta 2019 alkaen ja että päätös perustui komission sisäiseen valvontakehykseen; panee merkille, että vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla tehtiin sisäisen valvontakehyksen arviointi raportointivuoden 2019 osalta ja se osoitti, että kaikki sisäisen valvonnan elementit olivat kyseisenä vuonna läsnä ja riittävät;

Muut asiat

26. panee tyytyväisenä merkille viraston viestintä- ja sosiaalisen median toimet, jotka auttavat lisäämään tietoisuutta virastosta; panee merkille, että virasto kehitti uusia tiedon visualisointivälineitä ja päivitti verkkojulkaisua, jotta tiedot olisivat houkuttelevampia ja helpommin saatavilla; kannustaa virastoa tekemään edelleen tunnetuksi työtään, tutkimustaan ja toimiaan sen yleisen näkyvyyden lisäämiseksi;

27. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 29. huhtikuuta 2021 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0215.